

HE 146/2021 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2022

Suomen kestävän kasvun ohjelma

Business Finlandin lausunto Valtiovarainvaliokunnan työ- ja elinkeinojaostolle

13.10.2021

Hannu Kemppainen

Johtaja, Business Finland

BUSINESS FINLAND

Ydintehtävä

Miksi olemme olemassa?

LUOMME SUOMELLE VAURAUTTA JA HYVINVOINTIA KIIHDYTTÄMÄLLÄ ASIAKKAITTEMME KESTÄVÄÄ KASVUA GLOBAALISTI.

RAHOITAMME TUTKIMUS-, KEHITYS- JA INNOVAATIO-TOIMINTAA.

Innovaatiot ovat tutkitusti tärkein kasvun lähde.

TUEMME VIENTIÄ JA KANSAINVÄLISTYMISTÄ.

Suomi on vientiriippuvainen maa. Yritysten kansainvälistyminen on tärkeää kansantaloudelle.

HOUKUTTELEMME OSAAJIA JA INVESTOINTEJA SUOMEEN.

Ulkomaiset osaajat ja investoinnit tuovat uusia asiakkaita ja kumppanuuksia ja parantavat yritysten kansainvälistä kilpailukykyä.

EDISTÄMME MATKAILUA SUOMEEN.

Matkailu on tärkeä toimiala kansantaloudellemme. Positiivinen maakuva hyödyttää myös muita toimialoja.

KANSAINVÄLISTÄ JA PAIKALLISTA OSAAMISTA JA VERKOSTOJA

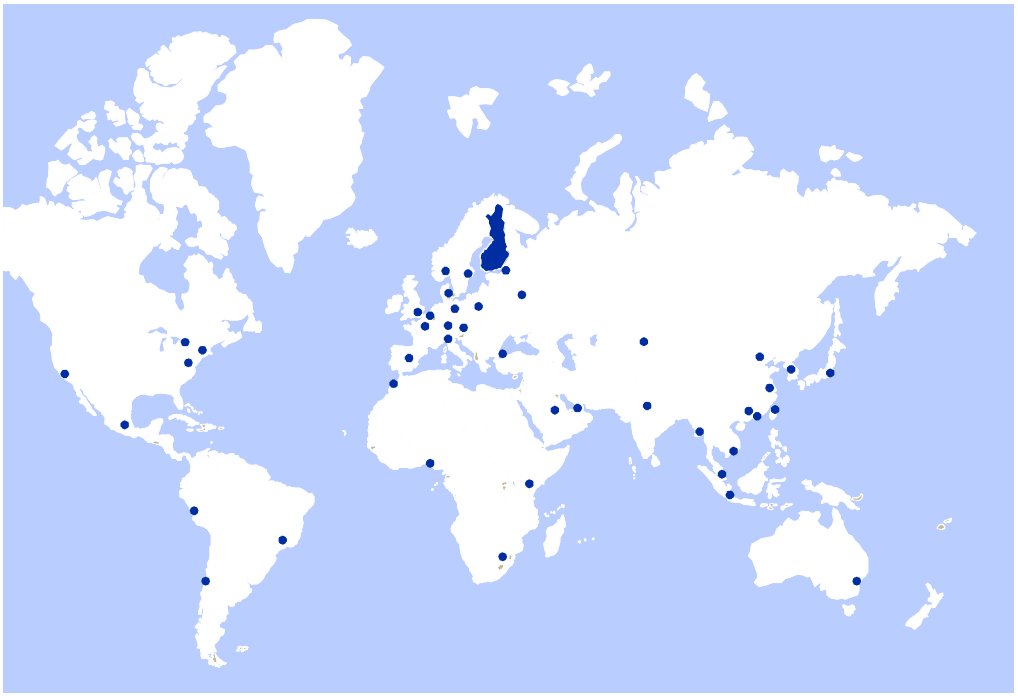

710
asiantuntijaa

16
toimipistettä
Suomessa

42
toimipistettä
maailmalla

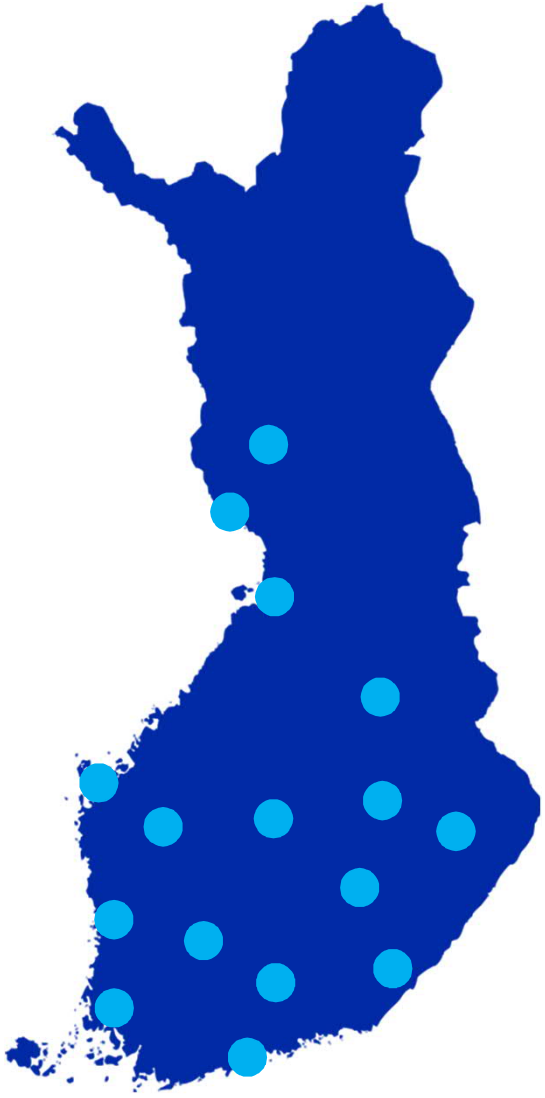

Rahoitusta asiakkaille vuonna 2021:
692 milj. euroa*

BUSINESS FINLAND

*Lisäksi 200 milj. euroa covid-19 häiriölainaa

Jatkuva uudistuminen kaipaa kannusteita

Innovaatiot ovat kestävän kasvun tärkein lähde

Talous kasvaa ideoista eli tuotteista ja tuotantotavoista, koulutuksesta ja kiinteästä pääomasta eli koneista, laitteista ja rakenteista.

Vuoden 1860 jälkeen kasvusta 2/3 on syntynyt ideoista ja 1/3 koulutuksesta. Kiinteän pääoman osuus on ollut vähäinen.

Professori Matti Pohjola, Aalto Yliopisto

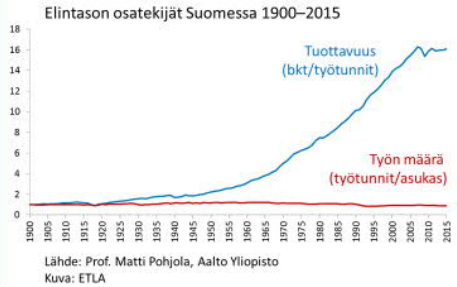

BUSINESS FINLAND

SUOMI ON MENETTÄNYT ASEMANSA INNOVAATIOTOIMINNAN EDELLÄKÄVIJÄNÄ

Suomen suhteellinen asema pitkän aikavälin kilpailukykyä ja hyvinvointia rakentavien innovaatioinvestointien tekijänä on tällä vuosikymmenellä romahtanut

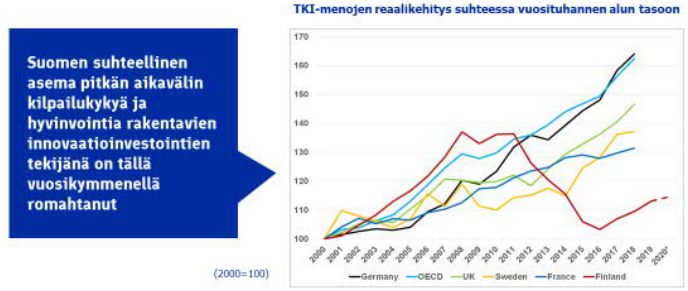

BUSINESS FINLAND

Lähteet: OECD MSTI –tietokanta 2000-2016, USD PPP kiinteinä vuoden 2010 hinnoin; Tilastokeskus t&k-tilasto 2017-2018, 2018 ennakkoarvio (deflatoitu 2017 Tilastokeskuksen kuluttajahintaindeksillä ja 2018 Etlan inflaatioennusteella).

Valtion t&k-rahoitus eri maissa

Prosentteja bruttokansantuotteesta (BKT)

Suomen julkisen sektorin kokonais-panostus t&k-toimintaan on edelleen EU:n keskiarvon yläpuolella, mutta...

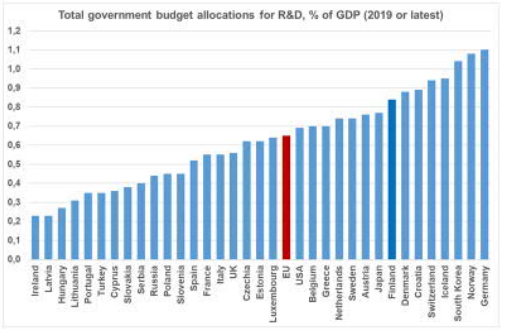

BUSINESS FINLAND

Source: Eurostat

Suomalaiset yritykset kisaan takamatkalta

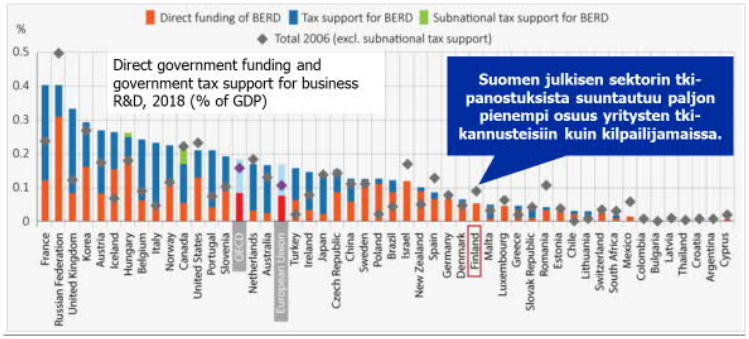

BUSINESS FINLAND

Source: OECD Science, Technology and Innovation Outlook 2021

Silta korkealaatuisesta tutkimuksesta suomalaiseen hyödyntämiseen on päässyt rapautumaan

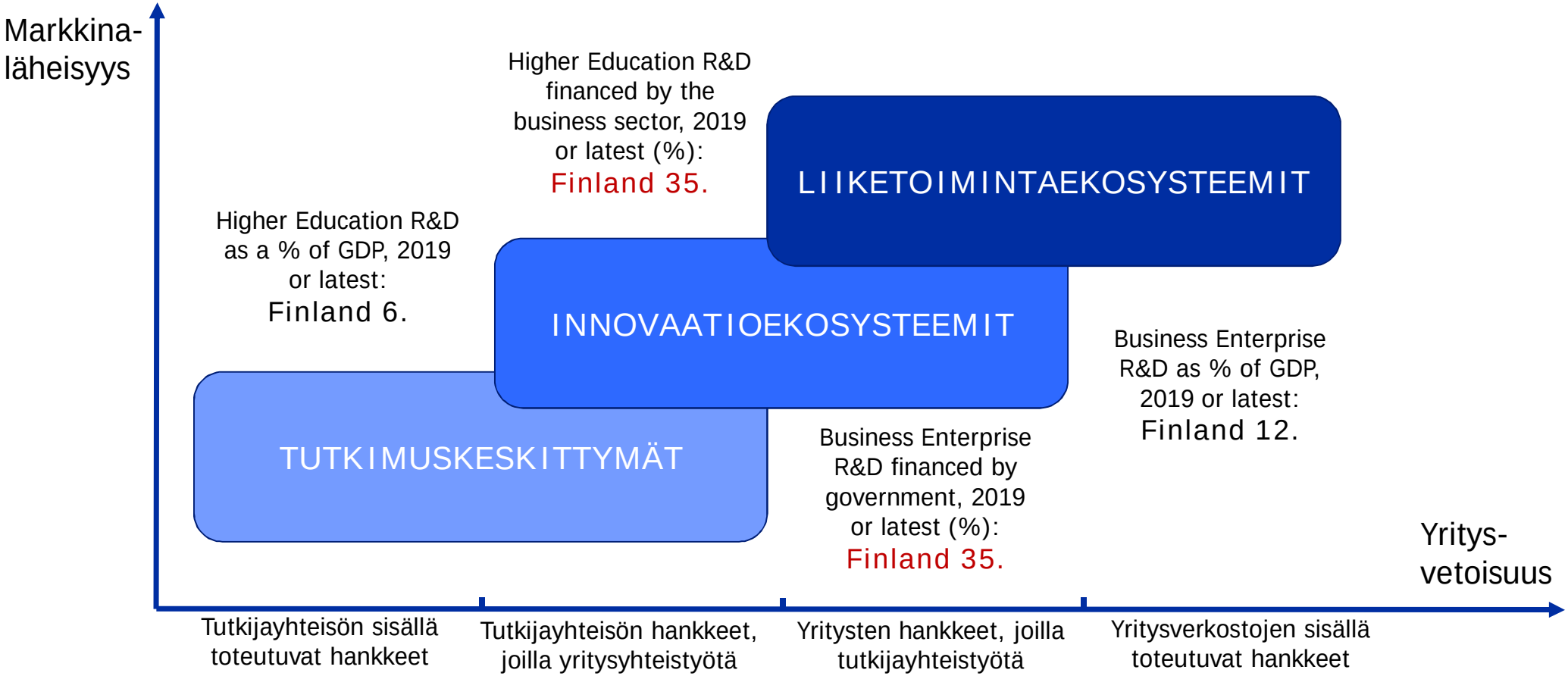

BUSINESS FINLAND

Lähde (KPIt): OECD: https://www.oecd.org/sti/rd-tax-stats.htm

Kuluvaan vuoteen verrattuna Business Finlandin kokonaisresurssit kasvavat esityksessä 14,915 milj. euroa

- Business Finlandin perusresurssit ovat laskusuunnassa. Kasvu tulee EU:n RRF-rahoituksella toteutettavasta Suomen kestävän kasvun ohjelmasta.

- Toimintamenojen osuus kaikista resursseista on laskussa.
- Rahoituksen korvamerkinnät johtavat supistuksiin erityisesti kotimaassa tarjottavassa asiakaspalvelussa ja ulkomaisten investointien hankkimisessa Suomeen.

Momentti (tuhansia euroja)	JTS 2022	TAE 2022	TA + LTA:t 2021	Muutos
Toimintamenot	97 243	97 243	101 504	-4 261
Toimintamenot/ RRF	0	11 520	3 760	7 760
Avustusvaltuudet	329 038	338 538	382 383	-43 845
Avustusvaltuudet/ RRF	0	233 980	85 640	148 340
Tulevaisuusinvestointiohjelma	0	0	58 200	-58 200
Laivanrakennuksen innovaatiotuki	0	15 000	50 179	-35 179
Lainavaltuudet	146 823	146 823	146 823	0
Pääomalainavaltuudet	0	0	0	0
Pääomasijoitus BF VC Oy	19 400	19 400	19 100	300
Yhteensä	592 504	862 504	847 589	14 915

Business Finlandin kautta kanavoituvan rahoituksen käyttökohteet Suomen kestävän kasvun ohjelmassa

Business Finland

T&K&I
- Veturiyritysrahoitus
- Tulevaisuuden avainalat
- Kokeiluympäristöt
- Kasvuyritysten innovaatiotuki

Pandemiasta kärsineet alat ja kasvun kärjet
- Matkailualan kestävä ja digitaalinen kasvu
- Luovat alat
- Vähähiilinen vienti
- Terveys- ja hyvinvointialan vienti

Suomen kestävän kasvun ohjelman
4 pilaria, 2,1 miljardia €

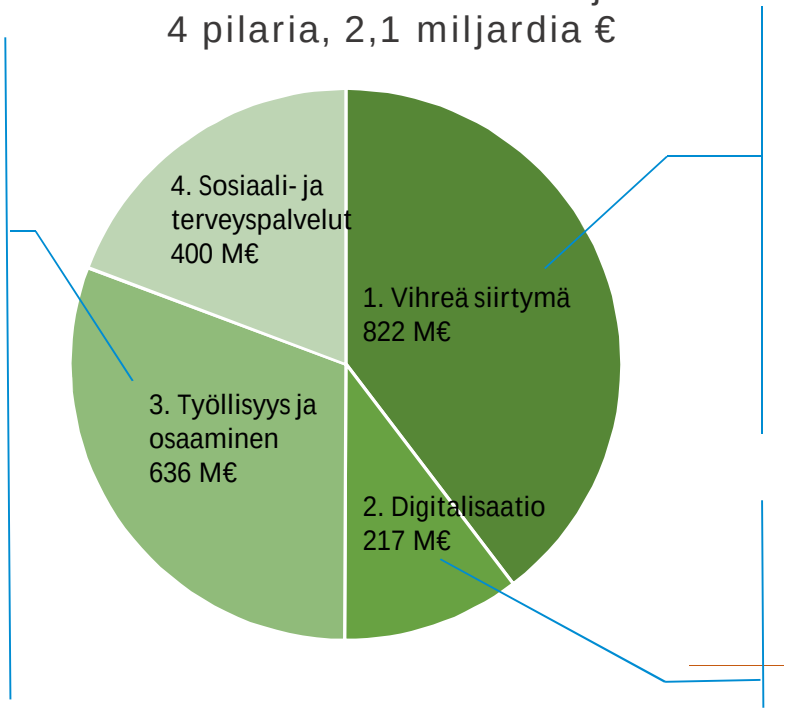

Business Finland

Investoinnit vihreään siirtymään
- Kiertotalouden investointiavustus
- Vetytalous
- Teollisuuden prosessien sähköistäminen *
- Energiateknologian käyttöönotto *
- Vähähiilinen rakennettu ympäristö *

(* yhdessä ministeriöiden kanssa

Business Finland

Kärkiteknologioiden vauhdittaminen
- 6G kokeiluympäristöt
- Microelectroniikka (IPCEi)

Epävarmuus tulevasta kehityksestä nakertaa vaikuttavuutta

- Pitkällä aikavälillä hyvinvointimme riippuu kyvystämme jatkuvaan uudistumiseen ja uusien markkina-mahdollisuuksien hyödyntämiseen.
- T&K-rahoituksen tavoite, 4 % BKT:stä, on tärkeä. Esitetty resursointi ei vastaa tavoitetta.
- Innovaatiorahoitukseen tarvitaan ennustettavuutta ja pysyvä tasokorotus.

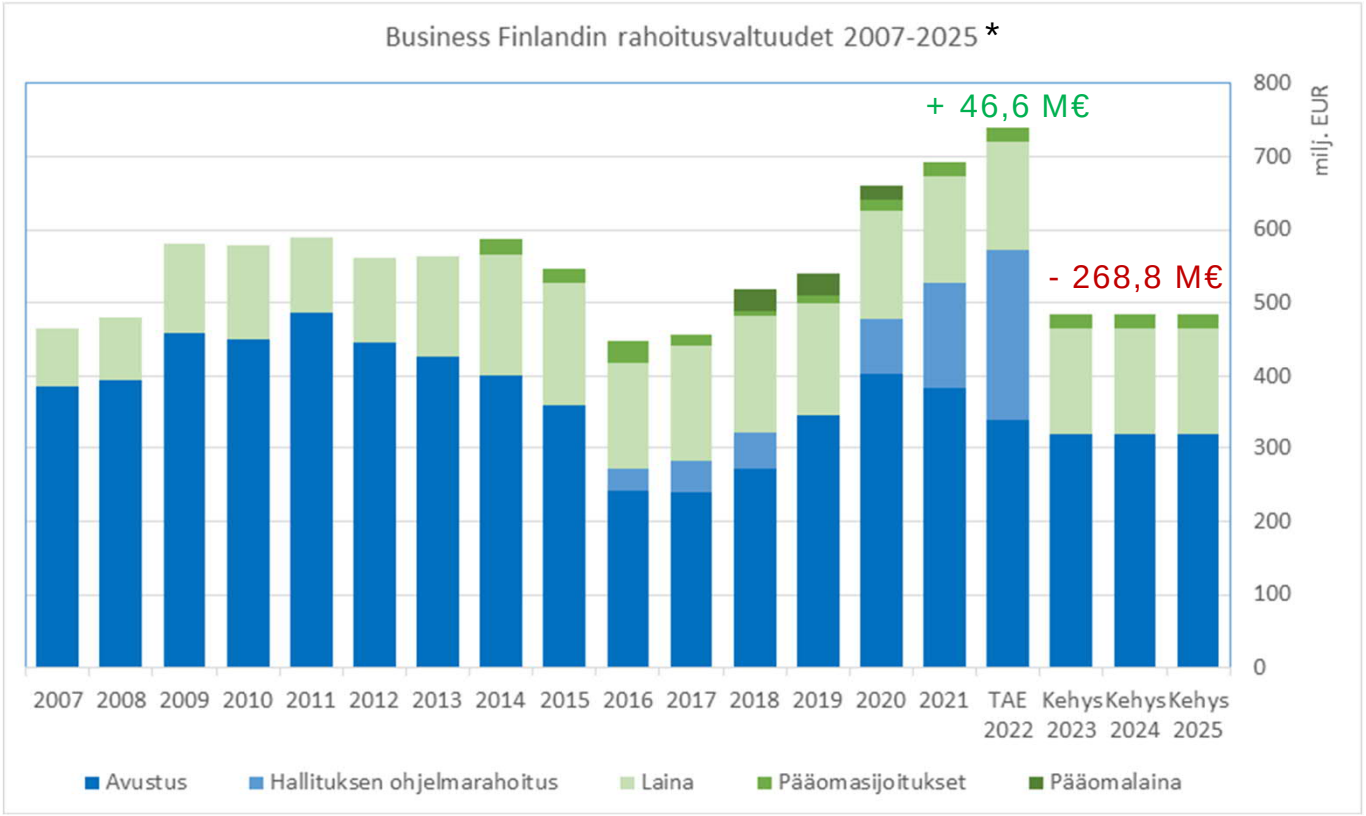

BUSINESS FINLAND

* *Rahoitus vuosina 2007-2025 ilman korona-häiriörahoitusta ja laivanrakennuksen innovaatiotukea.*
Lähde: Valtion talousarviot 2007-2021, TAE 2022 sekä JTS 2022-2015

SUOMI NÄYTTÄÄ TIEN TULEVAISUUTEEN

ON AIKA AJATELLA ISOSTI!

Lisätiedot:

- Hannu Kemppainen,
  strategiajohtaja
  050 557 7818
  hannu.Kemppainen@businessfinland.fi

BUSINESS
FINLAND

Tausta-aineisto

INNOVAATIOTOIMINTAA KANNATTAA TUKEA

Markkinapuute

- Yritykset eivät saa rahoitusta yksityiseltä sektorilta.
- Yritykset eivät investoi yhteiskunnan kannalta riittävästi esim. tutkimus- ja innovaatiotoimintaan, ilmastonmuutoksen torjuntaan, biotalouteen, terveyteen.

Ulkoisvaikutukset

- Yritysten ja tutkimuksen yhteistyö luo uutta tietoa, osaamista ja muita kyvykkyyksiä, joiden vaikutus leviää myös muualle elinkeinoelämään ja yhteiskuntaan.

Verkostoitumis- ja järjestelmäpuutteet

- Yksityisten toimijoiden ei kannata tai ole mahdollista investoida tarpeeksi laajan, luottamukseen perustuvan ja yhteisen tavoitetilan jakavan verkoston synnyttämiseen, jolla olisi suurin mahdollinen vaikutus kansantalouden kehittymiseen.

Eri kannusteet sopivat eri käyttökohteisiin

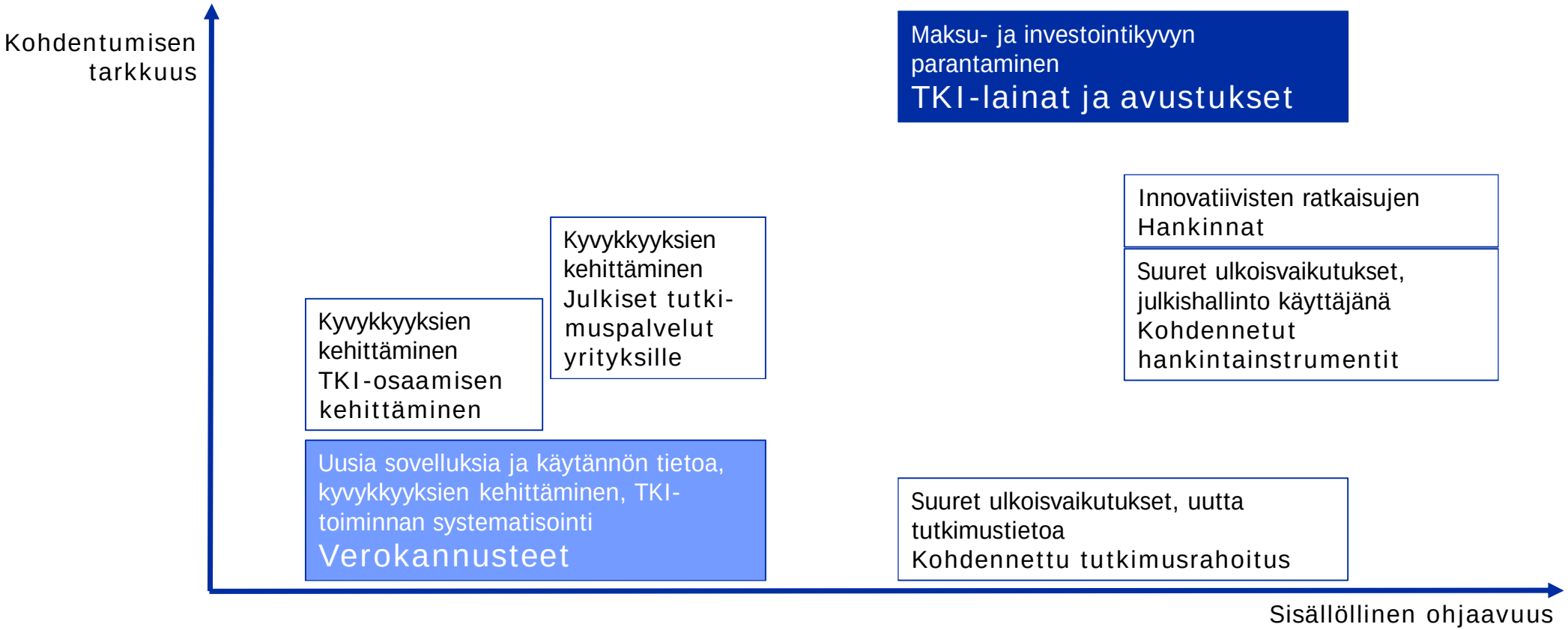

BUSINESS FINLAND

Lähde: OECD

Uutta tietoa vaikuttavuudesta kertyy koko ajan

VETURIT LUOVAT INVESTOINTEJA JA TYÖPAIKKOJA

- Kuusi hanketta, joissa business Finlandin rahoitus yhteensä 120 miljoonaa
- Liikkeelle lähteneet Veturit ovat sitoutuneet kasvattamaan TKI-panoksiaan vuoteen 2025 mennessä yhteensä n. **465 miljoonalla** (maksatukseen sidottu kasvu)
  - BF:n rahoituksen kerroinvaikutus 2,8
- Projektisuunnitelmien mukainen kasvu n. **565 miljoonaa euroa**
  - BF:n rahoituksen kerroinvaikutus 3,7
- Vetureiden tavoitteena palkata yli **640 uutta TKI-työntekijää**

BUSINESS FINLAND

EKOSYSTEEMIT LISÄÄVÄT TUOTTAVUUTTA JA KANSAINVÄLISTYMISTÄ

Business Finlandin tilaaman arvioinnin mukaan Suomi on parantanut kansainvälistä vetovoimaisuuttaan ja ekosysteemeissä mukanaolevat yritykset ovat keskimäärin tuottavampia kuin suomalainen yksityinen sektori.

Liiketoiminta-ekosysteemeistä arviointiin valittiin neljä casea: mobiilipeliala, liikenne, meriala ja terveys.

BUSINESS FINLAND

*Rytter Sunesen et al. 2019

JULKINEN TKI-RAHOITUS LISÄÄ YRITYSTEN TKI-PANOSTUKSIA PITKÄLLÄ AIKAVÄLILLÄ

Julkinen tki-rahoitus lisäsi yritysten tki-työntekijöiden määrää keskimäärin **16 %** ja kesto oli 6 vuotta.

Julkista tki-rahoitusta saaneiden yritysten tki-intensiteetti nousi keskimäärin noin **30 %** tki-tuen saamista seuraavina vuosina.

Yhden prosentin kasvu tki-tukieuroissa nosti otoksen yritysten tki-intensiteettiä noin **2,5 %** ja kesto oli 8 vuotta.

BUSINESS FINLAND

Lähde: Koski, H. et al (2020): Evaluation of Tekes R&D funding for the European Commission 3/2020, Business Finland Report 3/2020.

JULKINEN TKI-RAHOITUS LISÄÄ MERKITTÄVIÄ INNOVAATIOITA

Julkisen tki-rahoituksen vaikutus yritysten todennäköisyyteen tuoda markkinoille merkittäviä uusia innovaatioita kolmen vuoden sisällä

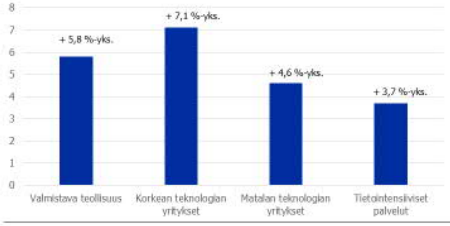

Julkisen tki-rahoituksen saaminen lisää yritysten todennäköisyyttä tuoda markkinoille merkittäviä uusia innovaatioita.

Avustukset lisäävät innovaatioiden todennäköisyyttä keskimäärin 3,68 prosenttiyksiköllä, lainat 5,15 prosenttiyksiköllä ja tuen ja lainan yhdistelmä 6,52 prosenttiyksiköllä.

BUSINESS FINLAND

Lähde: InnoFact 3020/31/2019, Robert van der Have, Matthias Deschryvere

T&K-RAHOITUS TULOKSIA

- Tekesin rahoitus on ollut mukana 71 %:ssa Suomessa syntyneistä innovaatioista vuosina 1983-2018 (Van Der Have, 2020)
- NIY-rahoitus tuplasi siihen osallistuneiden yritysten kasvun suhteessa vertailuryhmään. Autio – Rannikko (2016)
- Työllisyyden, kiinteiden investointien ja myynnin osalta Tekesin rahoitus lisää kasvua lyhyellä aikavälillä. Einiö (2014)
- Yhden euron lisäys julkisessa t&k-rahoituksessa johtaa 2,5-kertaiseen lisäykseen yritysten koko t&k-panostuksessa. Einiö, (2014, 2009)
- Euro julkista tutkimus- ja kehitysrahaa lisää 2,02-kertaisesti yrityksen koko tutkimus- ja kehitystoiminnan määrää eli vaikutus on suuruudeltaan noin kaksinkertainen. Ali-Yrkkö, (2008)

T&K-RAHOITUS TULOKSIA

- Innovaatiotukea saaneeseen yritykseen alkaa usein siirtyä innovaattoreita muista korkean tuottavuuden yrityksistä. Innovaatiojärjestelmän toimivuuden näkökulmasta näitä voidaan pitää myönteisinä havaintoina. Havainnot viittaavat siihen, että innovaatiotuet edistävät taloudellista uudistumista ja tiedon leviämistä yritysten välillä. Maliranta, M. et al. (2016)
- Tekesin rahoitus ei syrjäytä yksityistä VC-rahoitusta start-up yrityksissä. Tekesin ja pääomasijoittajien välillä havaittiin toimiva yhteistyö, sillä ensimmäisen kerran yksityistä VC-rahoitusta saaneista yrityksistä 39 % oli saanut aikaisemmin Tekes-rahoitusta (edellisen 3 vuoden aikana). Pajarinen, M. et. al. (2016)
- Tekesin rahoituksen yhteiskunnan tuotot ovat 50 %. Tekes-rahoituksen 1 euron ja yrityksen oman rahoituksen 1 euron lisäys t&k-toimintaan (yhteensä 2 euroa) lisää ulkoisvaikutuksia 1 eurolla. Takalo, T. - Tanayama, T. – O. Toivanen, (2013)
- Tekesin 2000-luvulla rahoittamien pk-yritysten työllisyys ja eritoten jalostusarvo ovat kasvaneet nopeammin kuin vertailuyritysten. Näiden tekijöiden kautta myös yritysten työn tuottavuus on kehittynyt muita paremmin. Rouvinen, P. – M. Pajarinen (2012)

Kokonaan uusilla liiketoiminnoilla on suuria välillisiä vaikutuksia talouteemme

GDP contribution from FDI projects where Business Finland was involved, 2016

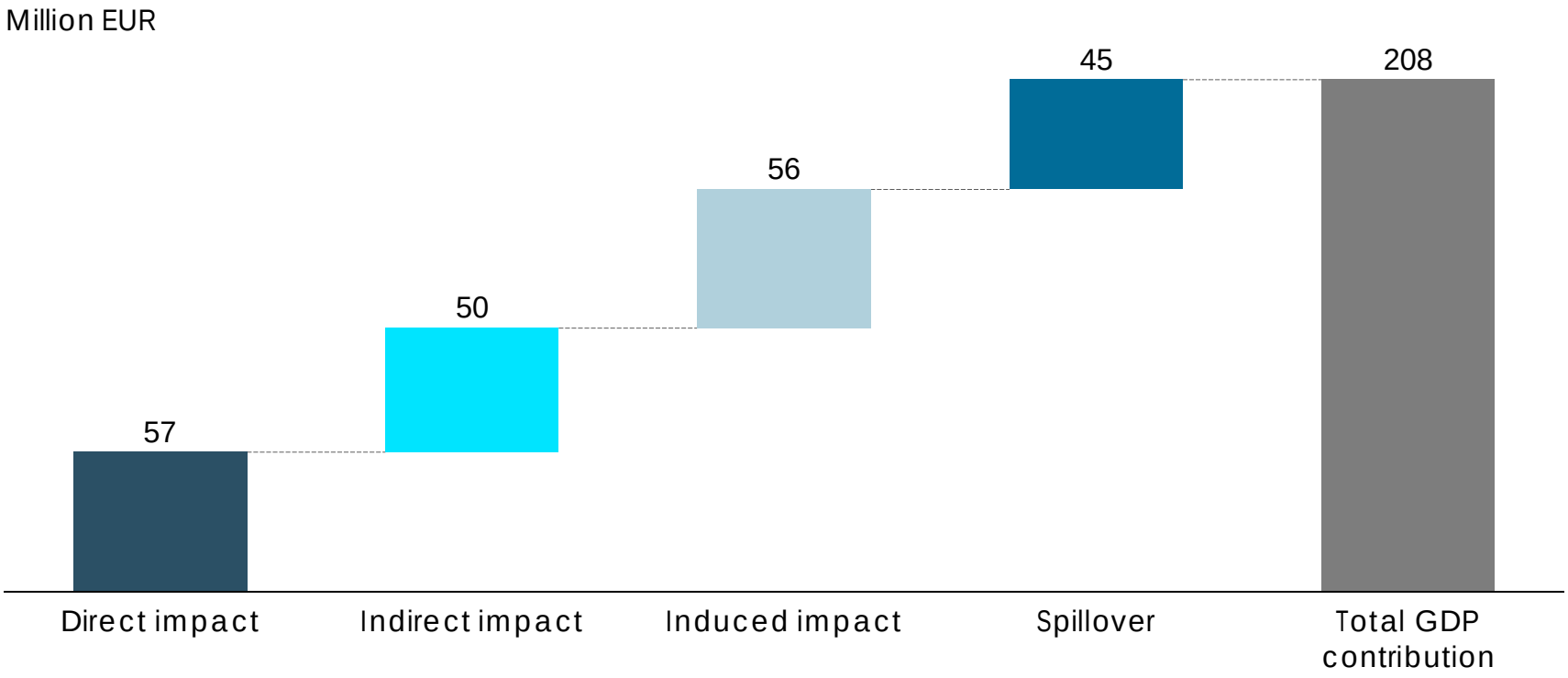

Source: Copenhagen Economics based on Statistics Finland and Eurostat.

BUSINESS FINLAND

BUSINESS FINLANDIN ASIAKASTYYTYVÄISYYS ON HYVÄLLÄ TASOLLA

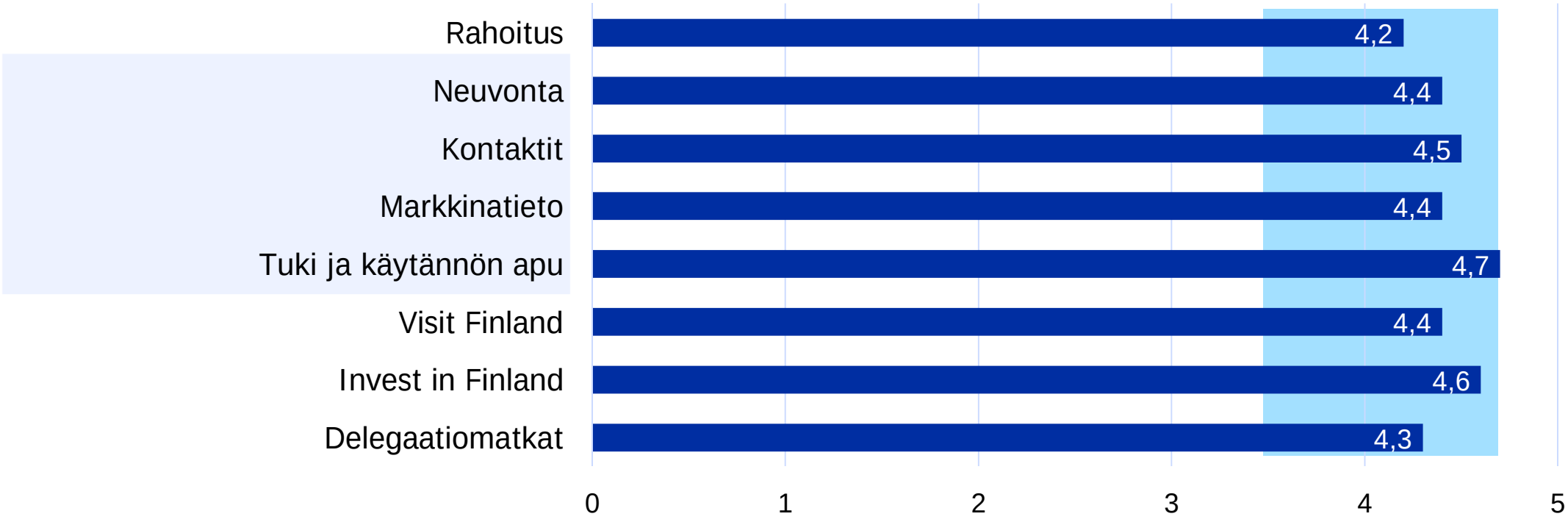

Arviointiasteikko 1-5, jossa 1 = erittäin huono/ tyytymätön, 5 = erittäin hyvä/ tyytyväinen

UUSIMAA EI KOROSTU RAHOITUKSESSA

